

3.3 Westerse Prenten & Tekeningen *(het CVP heeft betrekking op de Bijzondere Collecties)*

Geschiedenis

In 1815 legateerde de Haagse verzamelaar J.Th. Royer ongeveer 22.000 prenten en 800 tekeningen aan de Leidse universiteit. Dit leidde tot de instelling van het Prentenkabinet ten behoeve van het onderwijs. Het was een van de eerste openbare instellingen in het land met dit verzamelgebied, dat overigens vanaf het begin ook openstond voor een geïnteresseerd publiek. Uit het Prentenkabinet kwam in 1907 de eerste leerstoel in de kunstgeschiedenis voort en daarmee een Instituut voor Kunstgeschiedenis. De collectie werd in de negentiende eeuw geleidelijk uitgebreid door aankopen en schenkingen, zoals de schenking van N.C. de Gijselaar en de aankoop door de staat van de portretverzameling van J.T. Bodel Nijenhuis. In de twintigste eeuw werd dit beleid voortgezet, waarbij vooral de tekeningencollectie groeide, vooral door de aankopen van de collecties Albert Welcker (1957) en Adolph Staring (1969). In 2002 werd het Prentenkabinet ondergebracht bij de UBL.

Positionering

De collectie prenten en tekeningen is een middelgrote collectie en neemt in omvang en belang de vierde plaats in Nederland in (na het Rijksmuseum, Museum Boijmans Van Beuningen en Teylers Museum). Het is het enige universitaire prentenkabinet in Nederland.

De Nederlandse tekeningen uit de zestiende-eeuw zijn in omvang en kwaliteit van het allerhoogste niveau en worden maar door weinig andere collecties geëvenaard. Ook de tekeningen uit de zeventiende en achttiende eeuw zijn bijzonder, al zijn ze minder rijk dan de zestiende-eeuwse tekeningen. Binnen de grafiek of prentkunst zijn de prenten uit de Bibliotheca Thysiana en de Franse grafiek uit de zeventiende eeuw bijzonder, evenals de moderne grafiek en tekenkunst.

Collectieprofiel

In overleg met vertegenwoordigers van de opleiding Kunstgeschiedenis is bepaald dat het verzamelbeleid zich dient te richten op het verwerven van moderne en hedendaagse kunst. Sindsdien worden elk jaar werken van nog levende (Nederlandse) kunstenaars aangekocht. Door schenkingen van werken uit pakweg de laatste vijftig jaar worden lacunes in de collecties gedekt of periodes of kunstenaars aangevuld. Slechts bij uitzondering worden oudere werken verworven.

De breedte van de collectie is bepalend en kenmerkend. Natuurlijk zijn er ook lacunes, zoals werk van Piet Mondriaan en Vincent van Gogh. In de kunst uit de eerste helft van de twintigste eeuw is de abstractie ondervertegenwoordigd maar dit wordt gecompenseerd door de naoorlogse kunst, waarin de abstractie juist prominent aanwezig is.

Een nieuw te verwerven werk moet iets wezenlijks toevoegen aan de collecties, in onderwerp, stijl, periode of maker, of juist aansluiten bij al aanwezig materiaal en het profiel aldus versterken. Het uiteindelijke doel is een goed en volledig beeld te kunnen geven van de ontwikkelingen in de prent- en tekenkunst in Nederland. Daarnaast wordt er gestreefd naar gelijke vertegenwoordiging van mannelijke en vrouwelijke kunstenaars, en het documenteren van de belangrijkste ontwikkelingen of tendensen in de Nederlandse kunst op papier. Bij grafiek geldt dat niet alleen de maker maar ook de drukker en/of uitgever van belang is.

